

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Fremsat den 26. januar 1978 af *kirkeministeren*.

§ 1.

I lov om folkekirkens lønningsvæsen m.m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 320 af 26. juni 1970, som ændret senest ved lov nr. 165 af 27. april 1977 foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

„§ 5. Er det samlede kirkelige ligningsbeløb i en kommune særlig stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen, kan kirkeministeren bestemme, at der ydes et tilskud af fællesfonden til nedsættelse af ligningsbeløbet. Det samlede beløb, der anvendes på denne måde, må ikke noget år overstige 4 pct. af landskirkeskatten for det år, for hvilket tilskud ydes.“

2. § 27, stk. 2, 1. og 2. pkt., affattes således:

„Provstiudvalget består af provsten og 2-4 læge medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. De læge medlemmer vælges af medlemmerne af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren.“

3. I § 27 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

„Stk. 3. Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, hvortil indkaldes af provsten. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden“.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

4. I § 27, stk. 3, der bliver stk. 4, ophæves 2. pkt. og i stedet indsættes: „Kirkeministeren beskikker i så fald en af provsterne i kommunen til forretningsførende medlem af udvalget. Provstiudvalgets eller budgetudvalgets formand vælges af udvalgets midte.“

5. I § 27, stk. 4, der bliver stk. 5, affattes 2. pkt. således: „Valget gælder fra 1. april“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1978, § 1, nr. 1 dog først fra og med regnskabsåret 1979.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

I henhold til § 5 i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m., jfr. bekendtgørelse nr. 320 af 26. juni 1970, kan kirkeministeren bestemme, at der ydes et tilskud af præsteembedernes fællesfond til nedsettelse af det kirkelige ligningsbeløb i en kommune, såfremt ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indtægt for folkekirkens medlemmer i kommunen. Det beløb, der kan anvendes på denne måde, må ikke overstige 400.000 kr. årligt. Bestemmelsen er i sit princip uændret, og beløbet har ikke været reguleret siden 1946. Indtil 1969 var *sognets* økonomi afgørende for ydelse af tilskud og dets beregning. Efter indførelse af fælles kirkelig ligning til de kirkelige kasser i en kommune blev størrelsen af det samlede ligningsbeløb i *kommunen* afgørende for tilskudsmuligheden. Det er hensigten gennem den foreslåede forhøjelse af beløbsrammen at skabe mulighed for udligning af kirkelige afgifter i større udstrækning end hidtil.

Siden provstiuvalg blev indført i 1922, har provsten været formand for udvalget. Det foreslås nu, at udvalget skal vælge formand og næstformand af sin midte.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten eller kommunerne.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Hjemmel til at yde tilskud til nedbringelse af den kirkelige ligning blev indført i 1946 i overensstemmelse med et af lønningskommissionen af 1943 fremsat forslag. Forslaget hvilede på et forslag, som tidligere var fremsat af det i henhold til lov af 7. marts 1928 nedsatte udvalg angående

forholdet mellem staten og folkekirken. Dette udvalg var under forhandlinger i begyndelsen af 1930'erne under indtryk af den økonomiske krises betydning for folkekirkens økonomi blevet opmærksom på, at der bestod en betænkelig ulighed i fordelingen af de kirkelige skattebyrder i de forskellige sogne og dele af landet. Der blev derfor fra forskellige sider fremsat ønske om forslag til udligning af denne ulighed.

Den manglende regulering af tilskudsbeløbet har med den økonomiske udvikling skabt behov for forøgelse af mulighederne for at afbøde et skattetryk i kommuner, hvor der er et misforhold mellem kravene til den kirkelige økonomi og beskatningsgrundlaget. Det er en kendsgerning, at den kirkelige ligningsprocent i de forskellige kommuner varierer stærkt. I 1977 er den laveste ligningsprocent 0,3 og den højeste 1,7, og ønsker om mulighed for udligning i større omfang end hidtil er fremkommet fra forskellig side, bl. a. fra kommuner, hvor den kirkelige ligningsprocent er høj til stadighed eller for kortere tid, f. eks. som følge af store udgifter til restaurering af kirker.

Ifølge forslaget forøges tilskudsbeløbet væsentligt, men dog med hensyntagen til, at den nødvendige forøgelse af landskirkeskatten må holdes inden for rimelige grænser. Endvidere findes det rigtigst at fastholde et maksimalt tilskudsbeløb, men at dets størrelse reguleres i et fast forhold til landskirkeskatten.

Landskirkeskatten har i årene

1973-74	udgjort	86.000.000 kr.
1974-75	-	110.000.000 kr.
1975-76	-	125.000.000 kr.
1976-77	-	129.000.000 kr.

Den nødvendige tilskudssum ville for de nævnte år udgøre følgende *beløb*:

	1973-74	1974-75	1975-76	1976-77
Tilskudssum ved nedbringelse af alle procenter til:				
1,5 pct. og derunder	0	0	514.485	691.865
1,4 pct. - -	44.849	94.390	1.395.958	1.985.000
1,3 pct. - -	136.698	421.780	3.101.062	4.135.452
1,2 pct. - -	371.971	1.493.596	7.787.348	9.200.464
1,1 pct. - -	1.295.199	3.891.029	15.542.438	18.388.222
1,0 pct. - -	3.773.872	8.072.225	28.570.973	31.161.067

	1973-74	1974-75	1975-76	1976-77
Tilskudssum i procent af landskirkeskatten ved nedbringelse af procenterne til:	pct.	pct.	pct.	pct.
1,5 pct. og derunder	0	0	0,412	0,536
1,4 pct. - -	0,052	0,086	1,116	1,539
1,3 pct. - -	0,159	0,383	2,481	3,206
1,2 pct. - -	0,433	1,358	6,230	7,132
1,1 pct. - -	1,506	3,537	12,434	14,254
1,0 pct. - -	4,388	7,338	22,857	24,156

Da landskirkeskatten for 1976-77 androg 129.000.000 kr. ville 4 pct., eller 5.160.000 kr., have muliggjort tilskud i et sådant omfang, at alle ligningsprocenter kunne have været nedbragt til 1,3 og derunder. Det foreslås derfor, at tilskudsbeløbet fastsættes til højest 4 pct. af landskirkeskatten og derved maksimeres, samtidig med at det følger lønudviklingen.

Til nr. 2, 3, 4 og 5.

Provstiudvalgene har, siden de blev indført, haft til opgave at varetage økonomiske opgaver i den lokale kirkelige administration. Opgaverne vedrører budgetlægning, regnskabsvæsen, funktionærforhold, bygningsvæsen og landbrug. I visse forhold afgør provstiudvalgene sagerne, i andre tilfælde skal udvalget erklære sig over sager, der afgøres af højere myndigheder.

Provsten er ifølge loven formand, og der vælges et antal læge medlemmer. Indtil 1973 valgtes 2 læge medlemmer. Ifølge den gældende lovbestemmelse skal der vælges 2-4 medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. Ved cirkulære af 17. november 1977 er det bestemt, at der skal vælges 4 medlemmer, men at antallet ved almindelig fler-

talsbestemmelse, truffet af medlemmerne af provstiets menighedsråd, kan nedsættes til 3 eller 2.

Provstiudvalgets opgaver er i princippet de samme som tidligere, men karakteren af udvalgets virksomhed har ændret sig med udviklingen, særlig efter lov nr. 260 af 4. juni 1970 om ændring af den kirkelige lovgivning som følge af ændringer i landets kommunale inddeling, fordi det i forbindelse dermed blev henlagt til provstiudvalgene at fastsætte ligningsbeløbet til de kirkelige kasser i provstiet. Provstiudvalgets udvidede kompetence danner grundlag for det foreliggende forslag, som ved bestemmelsen om, at formanden skal vælges, tilsigter at give udvalget en tidssvarende og mere demokratisk sammensætning og funktion. Uanset ændringen er det dog tanken gennem provstens funktion som forretningsførende medlem at sikre, at udvalget som hidtil kan have provstens viden og saglige indsigt til rådighed - også selvom han ikke vælges som formand. Der skal ikke kunne ydes honorar for varetagelsen af formandshvervet.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten eller kommunerne.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 5. Er det samlede kirkelige ligningsbeløb i en kommune særlig stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen, kan kirkeministeren efter stiftsøvrighedens anbefaling bestemme, at der ydes et tilskud af fællesfonden til nedsættelse af ligningsbeløbet. Det samlede beløb, der anvendes på denne måde, må ikke noget år overstige 400.000 kr.

§ 27. I hvert provsti vælges et provstiuvalg.

Stk. 2. Provstiuvalget består af provsten som formand og 2-4 læge medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. De læge medlemmer vælges af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren. En præst, der er medlem af mere end ét menighedsråd, kan kun i ét af disse deltagere i valg af medlemmer til provstiuvalget.

Stk. 3. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier kun skal vælges ét provstiuvalg eller oprettes ét budgetudvalg. Kirkeministeren beskikker i så fald en af provsterne i kommunen til formand for provstiuvalget eller budgetudvalget. Nærmere regler for budgetudvalgets sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiuvalg foretages inden 4 måneder efter hvert ordinært valg til menighedsråd. Valgte medlemmer fungerer indtil nye medlemmer er valgt.

Forslaget.

1. § 5 affattes således:

„§ 5. Er det samlede kirkelige ligningsbeløb i en kommune særlig stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen, kan kirkeministeren bestemme, at der ydes et tilskud af fællesfonden til nedsættelse af ligningsbeløbet. Det samlede beløb, der anvendes på denne måde, må ikke noget år overstige 4 pct. af landskirkeskatten for det år, for hvilket tilskud ydes.“

2. § 27, stk. 2, 1. og 2. pkt., affattes således:

„Provstiuvalget består af provsten og 2-4 læge medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. De læge medlemmer vælges af medlemmerne af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren.“

3. I § 27 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

„Stk. 3. Provstiuvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, hvortil indkaldes af provsten. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.“

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

4. I § 27, stk. 3, der bliver stk. 4, ophæves 2. pkt. og i stedet indsættes: „Kirkeministeren beskikker i så fald en af provsterne i kommunen til forretningsførende medlem

Bilag til f. t. l. vedr. folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Gældende formulering.

Forslaget.

af udvalget. Provstiudvalgets eller budgetudvalgets formand vælges af udvalgets midte.“

5. I § 27, stk. 4, der bliver stk. 5, affattes
2. pkt. således: „Valget gælder fra 1. april“.